

فارسی

۱- همه معانی کدام واژه‌ها درست است؟

- الف) عصاره: فشرده، شیره
ب) داروغه: نگهبان، حاکم (ج) مسلک: طریق، روش
د) ملک: سرزمین، پایتخت
ه) مزید: افزونی، زیادی (و) تاک: انگور، رز
۱) ج - ه
۲) الف - د
۳) ب - و
۴) و - ج

۲- در کدام گزینه همه واژه‌ها درست معنا شده‌اند؟

- ۱) معاش (زیست) - فلق (غروب آفتاب) - کوتاه‌نظری (عاقبت‌اندیش نبودن)
۲) سودایی (شیفته) - ماسوا (همه مخلوقات) - حسیض (فروید)
۳) ضامن (کفیل) - نجابت (بزرگواری) - جفا (ستم)
۴) حقه (جعبه) - عزم (اراده) - محنت (اندوهگین)

۳- معنای واژه «همّت» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) من همه همّت بر اسباب سفر دارم مرا / از حضر ساز مهیّا برنتابد بیش از این
۲) هر که را یک ذره همّت داد دست / کرد او خورشید را ز آن ذره، پست
۳) همّت از صاحب‌دلی کن التماس / پس به صاحب‌دولتی کن التجا
۴) همّت بلند دار که با همّت بلند / هر جا روی به توسن گردون سواره‌ای

۴- کدام بیت دارای غلط املائی است؟

- ۱) چه باشد بنده مقرون انابت / کند طاعت کند دعوت اجابت
۲) ای که درد سخنت صاف‌تر از طبع لطیف / گر رود صفوت این طبع سخندان تو مرو
۳) جهت گوهر فایق به تک بحر حقایق / چو به سر باید رفتن چه کنم پای دوان را؟
۴) نطقش معلّمی که کند عقل را ادب / خلقش مفرّهی که دهد روح را شفا

۵- عبارت زیر چند غلط املائی دارد؟

«تنفیذ شرایع دین بی‌سیاست ملوک بر روی روزگار مخلّد نماند و مدّت آن مقرون به انتهای حیاط عالم سورت نبیند. به حقیقت باید شناخت که ملوک تحفه پروردگارند.»

- ۱) یک
۲) دو
۳) سه
۴) چهار

۶- کدام عبارات دارای غلط املائی‌اند؟

- الف) وان‌گاه مثال داد تا روزی مسعود و تالعی میمون برای حرکت تعیین کردند.
ب) اگر در حیرت روزگار گذارم فرصت فایت گردد که عجل نزدیک است.
ج) پس از بلوغ، غم مال و فرزند و اندوه آرزو و شره و خطر کسب و طلب در میان آید.
د) حجاج و طارق بن عمرو با معظم لشکر بر مروه بایستاد و علم بزرگ بداشتند.

- ۱) الف - ب
۲) ب - ج
۳) الف - د
۴) د - ب

۷- کدام بیت در حوزه ادبیات غنایی سروده نشده است؟

- ۱) وحشت‌آباد جهان را منزلی در کار نیست / آشیان آماده در کنج قفس کردن چرا؟
۲) صبر و دل و دین می‌رود و طاقت و آرام / از زخم پدید است که بازوش توانست
۳) عقل را با عشق زور پنجه نیست / کار مسکین از مدارا می‌رود
۴) ز دشمن شنو سیرت خود که دوست / هر آنچ از تو آید به چشمش نکوست

۸- همه آرایه‌های «تشبیه، سجع، مراعات نظیر» در کدام بیت دیده می‌شود؟

- ۱) چشمه سوزان هوس تنگ بود یقین بدان / ره ندهد به ریسمان چون که ببیندش دو تا
۲) سلطنت است به سروری خوبی و بنده‌پروری / وانچه به گفت ناید آن کز تو به جان عطا رسد
۳) چشمه خضر و کوثری ز آب حیات خوش‌تری / ز آتش هجر تو منم خشک‌دهان چرا؟
۴) گناه توست اگر وقتی نبالد ناشکیبایی / ندانستی که چون آتش دراندازی دخان آید؟

۹- کدام بیت فاقد «ایهام» است؟

- ۱) همچو زلفت کار خواجه روز و شب آشفته بود / با تو گر یک روز روی از مهر و پیمان تافته است
۲) کسی که خاک شود در لحد پس از صد سال / به بوی آن سر زلفت چو شست برخیزد
۳) آید سوی بیت‌الجزن از مصر بوی پیرهن / جان عزیز من مگر دیگر به کنعان می‌رسد؟
۴) کنون ز شکر شیرین چه برخوردار؟ / که خسروان جهان طالبان شیرینند

۱۰- همه آرایه‌های کدام گزینه، در بیت زیر وجود دارد؟

«ترش بنشین و تیزی کن که ما را تلخ نماید / چه می‌گویی چنین شیرین که شوری در من افکندی»

- ۱) ایهام، تلمیح، تضاد
۲) ایهام تناسب، اغراق، حسن تعلیل
۳) تضاد، تلمیح، حس‌آمیزی
۴) کنایه، حس‌آمیزی، ایهام تناسب

۱۱- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است به جز:

- ۱) به می پرستی از آن نقش خود زدم بر آب / که تا خراب کنم نقش خود پرستیدن (ایهام - کنایه)
۲) گفتم ای جان جهان دفتر گل عیبی نیست / که شود فصل بهار از می ناب آلوده (تشبیه - جناس)
۳) یاقوت جان‌فزایش از آب لطف زاده / شمشاد خوش خرامش در ناز پروریده (استعاره - واج‌آرایی)
۴) مژگان تو تا تیغ جهان‌گیر برآورد / بس کشته دل‌زنده که بر یکدگر افتاد (اغراق - استعاره)

۱۲- نقش دستوری ضمائر مشخص شده در همه ابیات یکسان است به جز.....

- ۱) می‌ای خور کز سر دنیا توانی خاستن یکدل/ نه آن ساعت که هشیارت کند مخمور بنشینی
- ۲) باز آی و بر چشم نشین ای دلستان نازنین/ کآشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می‌رود
- ۳) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می‌دهی/ کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست
- ۴) بکن چندان که خواهی جور بر من/ که دستت بر نمی‌دارم ز دامن

۱۳- ساختار «هسته + مضاف الیه + مضاف الیه» در کدام بیت وجود دارد؟

- ۱) نی نی ای باد مرو حال من خسته مگوی / تا غباری ننشیند به دل خرم دوست
- ۲) در اشتیاقی جمالش چنان همی نالم / چو بلبل که بماند میان گلزاری
- ۳) آه دردآلود سعدی گر ز گردون بگذرد / در تو کافر دل نگیرد ای مسلمانان نفیر
- ۴) مرغ بر بام تو ره دارد و من بر سر کوی / حبتا مرغ که آخر پروبالی دارد

۱۴- در همه ابیات به جز حذف فعل به قرینه معنوی مشهود است.

- ۱) جان گفت که ای فردم سوگند بدین دردم / سوگند بدان زلفی عاشق کش سودایی
- ۲) رفتار شاهد و لب خندان و روی خوب / چون آدمی طمع نکند در سماحتش
- ۳) هر که چشمش بر چنان روی اوفتاد / طالعش میمون و بختش مقل است
- ۴) گر خود همه بیداد کند هیچ مگوئید / تعذیب دلارام به از دل شفاعت

۱۵- در کدام بیت ردیف کاربرد معنایی متفاوتی دارد؟

- ۱) تیرباران عشق خوبان را / دل بیچارگان سپر باشد
- ۲) عاقلان از بلا بهره‌یزند / مذهب عاشقان دگر باشد
- ۳) همه عالم جمال طلعت اوست / همه کس را نه این نظر باشد
- ۴) عاشقان کشتگان معشوقند / هر که زنده است بر خطر باشد

۱۶- در همه ابیات به جز واژه‌ای به کار رفته که «هم‌آوا» دارد.

- ۱) ای چشم خرد حیران در منظر مطبوعت / وی دست نظر کوتاه از دامن ادراکت
- ۲) عرش بلقیس از سبا آصف به افسون آورد / همت تو سرفراز عرش، بی افسون شود
- ۳) شوق را بر صبر قوت غالب است / عقل را با عشق دعوی باطل است
- ۴) به جفا بر سر یاران وفادار میا / به وفا از بی خصمان جفاکار مرو

۱۷- معنای کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) آن‌گه از خواب اندر آید مردم نادان که مُرد / چون شبان آن‌گه که گرگ افکنده باشد میش را
- ۲) ما بارگه دادیم این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان؟
- ۳) پایداری نیست در آب و گل بنیاد ظلم / می‌کند ویران نسیمی خانه صیاد را
- ۴) در غبار خط نهران گردید آن چشم سیاه / خانه ظالم به اندک فرصتی ویران شود

۱۸- عبارت «واصفان حلیه جمالش به تحیر منسوب که ما عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ» با کدام بیت تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) سر انگشت نگارین تو آسوده‌دلَم را / آن‌چنان برد که انگشت تحیر بگزیدم
- ۲) متحیر نه در آن شکل و شمایل شده‌ام / حیرتم در قلم قدرت بی چون خداست
- ۳) تا چند رمز گویی رمزت تحیر آرد / روشنترک بیان کن تا دل بصیر باشد
- ۴) ای به جایی که تحیر وصف تو / طوطی نطق مرا کرده است لال

۱۹- عبارت زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«گفت به خاطر داشتیم که چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیه اصحاب را چون برسیدم بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.»

- ۱) هر کجا سروقدی چهره چو یوسف بنمود / عاشقی سوخته‌خرمن چو زلیخا برخاست
- ۲) هر کسی بی‌خویشتن جولان عشقی می‌کند / تا به چوگان که در خواهد فتادن گوی دوست
- ۳) صورت یوسف، نادیده صفت می‌کردم / چون بدیدیم زبان سخن از کار برفت
- ۴) تو با این مردم کوتاه‌نظر در چاه کنعانی / به مصر آ، تا پدید آیند یوسف را خریداران

۲۰- ابیات کدام گزینه با یکدیگر تناسب معنایی کمتری دارند؟

- ۱) خدای راست مسلم بزرگواری و حلم / که جرم ببند و نان برقرار می‌دارد
- ولیکن خداوند بالا و پست / به عصیان در رزق بر کسب نیست
- ۲) به راه راستی آخر قدم نه / که چیزی نیست جز از راستی به
- گر راست سخن گویی و در بند بمانی / به ز آن که دروغت دهد از بند رهایی
- ۳) هر کس به زبانی صفت حمد تو گوید / بلبل به غزل خوانی و قمری به ترانه
- نگه کن ذره ذره گشته پویان / به حمدش خطبه تسبیح‌گویان
- ۴) این مدعیان در طلبش بی‌خبران‌اند / کان را که خبر شد، خیری باز نیامد
- تویی که درد و غمت یار ناگزیر من است / جفا و هر چه رسد از تو دل‌پذیر من است

۲۱- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«گفت: از بهر غرامت، جامه‌ات بیرون کنم / گفت: پوسیده است، جز نقشی ز بود و تار نیست»

- ۱) گوییا خواهد گشود از دولتم کاری که دوش / من همی کردم دعا و صبح صادق می‌دمید
- ۲) با لبی و صد هزاران خنده گل آمد به باغ / از کریمی گوییا در گوشه‌ای بویی شنید
- ۳) دامنی گر چاک شد در عالم رندی چه باک / جامه‌ای در نیک‌نامی نیز می‌باید درید
- ۴) شاهدان در جلوه و من شرمسار کیسه‌ام / بار عشق و مفلسی صعب است می‌باید کشید

۲۲- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) تا بود بار غمت بر دل بی‌هوش مرا / سوز عشقت نشانند ز جگر جوش مرا
- ۲) تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها
- ۳) سرو بگذار که قدی و قیامی دارد / گو ببین آمدن و رفتن رعنايي را
- ۴) گر شاهد است سبزه بر اطراف گلستان / بر عارضین شاهد گلروی خوش‌تر است

۲۳- بیت «ای بی‌نشان محض نشان از که جویمت؟ / گم گشت در تو هر دو جهان از که جویمت؟» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- ۱) خاک بر فرقم اگر یک ذره دارم آگهی / تا کجاست آن‌جا که من سرگشته‌دل آن‌جا شدم
- ۲) چو نتوانی به ذات او رسیدن / قناعت کن جمال صنع دیدن
- ۳) جان در تو ز خویشتن فنا شد / زان بی‌خبر است جان که جان چیست؟
- ۴) هر که دلی دارد و نشان تو یابد / از طلب چون تو دلستان نشکبید

۲۴- عبارت «چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می‌افتد» با کدام بیت تناسب معنایی دارد؟

- ۱) درج یاقوت گوهرپوشت چو گردد درفشان / از تحیر خون دل در جان مرجان افکند
- ۲) دل چو دادم به تو عقلم ز کجا خواهد ماند / مال کی جمع شود خانه براندازان را
- ۳) سر انگشت تحیر بگرد عقل به دندان / چون تأمل کند این صورت انگشت‌نما را
- ۴) بر فرش خاک تکیه زدن شرط عقل نیست / چون تختگاه عالم جان متکای توست

۲۵- مفهوم کدام دو بیت یکسان نیست؟

- ۱) بر در بخت بد فرود آید / هر که گیرد عنان مرکبش آز
- کاسه در یوزه گردد چون صدف شد بی‌گهر / ریزش دندان فزاید حرص، روزی خواره را
- ۲) به جز از علی که گوید به پسر که قاتل من / چو اسیر توست اکنون به اسیر کن مدارا
- هر که پاک است از گناه، آسوده است از گیر و دار / گر نه‌ای خائن مدارا با عسس کردن چرا؟
- ۳) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد
- کدام شاخ گل آمد پیاده در بستان / که آخر از دم سرد خزان سوار نرفت؟
- ۴) برو ای گدای مسکین در خانه علی زن / که نگین پادشاهی دهد از کرم گدا را
- نوشین روان و حاتم طایی که بوده‌اند؟ / هرگز نبوده‌اند به عدل و سخای تو